

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
ABSTRACT	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฐ
รายการอักษรย่อ	ฑ
อภิธานศัพท์	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ประวัติความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดงานวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การบริหารจัดการ	
2.1.1 ความหมายของการบริหารจัดการ	8
2.1.2 ลักษณะและความสำคัญของการบริหารจัดการ	12
2.1.3 กระบวนการในการบริหารจัดการ	14
2.2 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยวัคซีน	
2.2.1 ประวัติความเป็นมาของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยวัคซีน	19
2.2.2 นโยบายงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยวัคซีน	21
2.3 แนวทางการบริหารจัดการวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	22

2.4	วัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็น	
2.4.1	คุณสมบัติของวัคซีน	24
2.4.2	ระบบลูกโซ่ความเย็น (Cold Chain System)	26
2.5	มาตรฐานการดำเนินงานระบบการบริหารจัดการวัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็น	26
2.5.1	การบริหารจัดการทั่วไป	26
2.5.2	การบริหารจัดการวัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็น	27
2.5.3	การนิเทศติดตามสถานบริการลูกข่าย	34
2.6	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1	รูปแบบการวิจัย	41
3.2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	42
3.4	การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	46
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.6	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4	ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	
1.1	การตอบกลับของแบบสอบถาม	51
1.2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
1.3	ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
1.4	ข้อมูลปัจจัยสนับสนุน	56
ส่วนที่ 2	กระบวนการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การนำ/สั่งการ การควบคุม	57
2.1	การวางแผน	58
2.2	การจัดระบบงาน	62
2.3	การนำ/สั่งการ	66
2.4	การควบคุม	70

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	73
3.1 ปัจจัยเอื้อต่อการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	73
3.2 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	75
3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ	76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	78
5.1 สรุปผลและอภิปรายผล	78
5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	86
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	87
เอกสารอ้างอิง	89
ภาคผนวก	92
ประวัติผู้เขียน	108

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	57
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของการมีแผนดำเนินงานคลังวัคซีนระดับอำเภอ	61
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของการดำเนินงานคลังวัคซีนระดับอำเภอตามระดับการให้ความสำคัญของกิจกรรมการดำเนินงาน	62
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของโครงสร้างและการจัดระบบงานของคลังวัคซีนระดับอำเภอ	64
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของการใช้ภาวะผู้นำในการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	66
ตารางที่ 8	ร้อยละความคิดเห็นของเกษตรกรผู้รับผิดชอบคลังวัคซีนระดับอำเภอต่อการติดต่อสื่อสารและการประสานงาน การจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจ	68
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของเกษตรกรผู้รับผิดชอบคลังวัคซีนระดับอำเภอต่อการควบคุมการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	70
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของการใช้เครื่องมือคุณภาพและระบบสารสนเทศในกระบวนการควบคุมการบริหารจัดการคลังวัคซีน	72
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละการได้รับนิเทศ /ประเมินการบริหารจัดการคลังวัคซีนระดับอำเภอ	72

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	กระบวนการหรือหน้าที่การจัดการ	15
ภาพที่ 2	การบริหารการจัดส่งและกระจายวัคซีนเปรียบเทียบระบบเดิมกับระบบ VMI	24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายการอักษรย่อ

รพสต	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
สคร	สำนักงานควบคุมโรค
สปสช	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สสจ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สสอ	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
สต	สถานีอนามัย
CQI	Continuous Quality Improvement
EPI	Expanded Program for Immunization
VMI	Vendor Managed Inventory : VMI

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อภิธานศัพท์

วัคซีน	วัคซีนที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้กำหนดเป็นสิทธิประโยชน์ด้านวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข
คลังวัคซีนระดับอำเภอ	คลังวัคซีนของหน่วยบริการประจำ (โรงพยาบาลชุมชน) สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ที่ทำการกระจายวัคซีนให้กับสถานบริการลูกข่าย
กระบวนการบริหารจัดการคลังวัคซีน	การวางแผน (Planning) การจัดระบบงาน (Organizing) การตั้งการ (Directing) และ การควบคุม (Controlling) ในด้านการวางแผนระบบลูกโซ่ความเย็น การเบิกจ่ายวัคซีน การเก็บรักษาวัคซีน อุปกรณ์และการดูแลรักษา การขนส่งวัคซีน การจัดการกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินในระบบลูกโซ่ความเย็น และการทำลายวัคซีน รวมถึงด้านการนิเทศติดตามสถานบริการลูกข่าย